

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

«Поет абстрактів і контрастів»

До 115-річчя з дня народження
Євгена Маланюка

Бібліографічний покажчик

Славутич
2012

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом довідково-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2012 році 115-річчя від дня народження Євгена Маланюка – одного із найталановитіших українських поетів двадцятого століття української діаспори після першої і другої світових війн.

Покажчик містить біографію, публікації про життя і творчість поета, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв, інтернет-ресурси про життя і творчість Є. Маланюка.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:

Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп'ютерний набір:

Соловйова Л.О.

Відповідальна
за випуск:

Портная Н.В.

*Поетія Маланюка – одне з високих явищ
української літератури, її видатне досягнення*
І. Дзюба

Біографія Євгена Маланюка

Євген Маланюк – одна з найскравіших постатей вітчизняної літератури ХХ ст., її безумовний класик. Усією своєю творчістю він прагнув сприяти відродженню української держави для сильної та самобутньої української нації.

Євген Филімонович Маланюк народився 20 січня 1897 року в Архангороді на Херсонщині (тепер село Новоархангельськ Кіровоградської обл.). Батько його походив із козацько-чумацького роду, був людиною освіченою, займався просвітницькою та громадською роботою. Мати була інтелігентною жінкою із збіднілої дворянської родини. У сім'ї панувала атмосфера шанобливого ставлення до національних святинь, музики, поезії, літератури.

Євген закінчив Єлисаветградське реальне училище і вступив до Петербурзького політехнічного інституту. Але з початком світової війни став слухачем Військової школи в Києві, після закінчення якої його направили на Південно-Західний фронт, де Є. Маланюк познайомився з начальником штабу першої Туркестанської дивізії полковником Євгеном Мешковським, який після вибуху Жовтневої революції закликає його повернутись на Батьківщину, щоб взяти участь в обороні Української Держави.

Євген Маланюк працює в Генеральному Штабі України, пізніше стає ад'ютантом генерала Василя Тютюнника, командуючого Наддніпрянською Армією УНР. У 1920 році опиняється в таборі для інтернованих поблизу польського міста Коліша. Разом із кількома друзями (Ю. Дараган, М. Чирський, М. Грива та інші) видає журнал "Веселка", де побачили світ його перші поезії.

1923 року разом із Михайлом Селегієм і Михайлом Осикою випускає в світ невелику збірку поезій "Озимина".

Пізніше перебрався до Чехословаччини, там у Подебрадах закінчив гідротехнічний відділ Української господарської академії. Брав активну участь у суспільно-політичному житті. У міжвоєнний період з'являються в світ його збірки поезій «Стилет і стилос» (1925), «Гербарій» (1926), «Земля й залізо» (1930), «Земна Мадонна» (1934), «Перстень Полікрата» (1939).

Наприкінці другої світової війни Євген Маланюк переїжджає до Німеччини, а пізніше до Нью-Йорка. Вже за океаном виходить його поема «П'ята симфонія» (1954), збірки «Влада» (1951), «Остання весна» (1959), «Серпень» (1964). Культурологічні розвідки та літературно-критичні праці зібрані в двох томах «Книги спостережень» (1962, 1966). Вже після його смерті побачила світ збірка «Перстень і посох» (1972).

Після одруження тридцятирічного письменника з Богумілою Савицькою, поет нарешті найшов спокій одинного життя в складних умовах еміграційного побуту в Польщі.

У червні 1949 року поет переїжджає до США. Спершу працює фізично, потім – в інженерному бюро в Нью-Йорку.

Більшу частину свого життя Є. Маланюк прожив за межами держави, однак Україна, українська держава були єдиною (мрією) метою. Її образ, образ народу, що довгі роки виборював свою волю, відтворено в багатьох поезіях, епічних творах з позиції суб'єктивного аналізу історії та вироблення на його основі перспективної моделі.

Творчість Євгена Маланюка – різноманітна й різнобарвна. Вона дісталась не лише вершин української поезії, але й вплинула на її формування як в Україні, так і за рубежом. І хоча радянська критика називала його «ворогом народу», проте до голосу великого поета, мислителя-енциклопедиста, публіциста, історика літератури

прислухалися, по-різному безумовно, реагуючи й засвоюючи його уроки.

Є. Маланюк не перший серед літераторів ствердив думку про необхідність розбудити свідомість народу. До цієї проблеми звертався Т. Шевченко у віршах, присвячених Богдану Хмельницькому; П. Куліш, який назвав український народ таким, що іноді втрачає честь, повагу; І. Я. Франко, що вбачив серед народу «паралітиків» та ін. Поглиблюючи традиції своїх попередників, один з «найвизначніших поетів нашої доби» Є. Маланюк зазначав, що розбуркати народ, зрушити його національну свідомість можна лише за умов, коли ми навчалися критично оцінювати минуле й сучасне, не ідеалізуючи їх, будемо відокремлювати в історичному досвіді позитивне й негативне, величне й потворне та ганебне. Український народ повинен подолати рабську покору, почуття меншовартості, забитості, бо він «ходить по родючій і благословенній землі».

16 лютого 1968 року в Нью-Йорку Є. Маланюк помер. Похований на кладовищі в Саут-Баунд-Бруці в Нью-Джерсі, яке часто називають українським пантеоном.

ОСНОВНІ ТВОРИ:

Збірки «Стиллет і стилос», «Гербарій», «Земля й залізо», «Земна мадонна», «Перстень Полікрата», «Влада», «Поезії в одному томі», «Остання весна», «Серпень», поема «П'ята симфонія». Два томи есеїстики «Книги спостережень».

Твори Є. Маланюка

Маланюк Є. 25 травня 1926 року: Вірш // Український декламатор: Збірка віршів для укр. молоді / Упоряд. Н., О. Зінкевичі; Передм. Р. Семківа. – К.: Смолоскип, 2006. – С. 261.

Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. – К.: АТ «Обереги», 1992. – 80с.

Маланюк Є. Невичерпальність: Поезії. Статті. – К.: Веселка, 2001. – 318с. – (Шкільна бібліотека).



Маланюк Є. Повернення: Поезії. Літературознавство. Публіцистика. Щоденники. Листи. – Львів: Вид-во «Світ», 2005.– 496с.: іл. – (в обкл.).

Маланюк Є. Поезії // Далекі зірничі: Українська література першої половини ХХ ст.: Навч. посібник / Упоряд. В. Шкляр, П. Орленко. – К.: Грамота, 2001. – С. 194-208. – (Шкільна б-ка).

Маланюк Є. Поезії. / Упор., вступна стаття і прим. М.Неврлого. – К.: Укр. письменник, 1992. – 318с.: іл.

Маланюк Є. П'ята симфонія: Поема // Пам'ять століть. – 2000. – № 5. – С. 121.

Маланюк Є. Репліка: З приводу висловлювань М. Хвильового про вплив Т.Шевченка на формування психології українського народу // Народна творчість та етнографія. – 1997. – № 2-3. – С. 71.

Маланюк Є. Твори // Атом серця: Укр. поезія першої половини ХХ ст.: Для ст. шк. віку /Упоряд., передм., приміт. Ю. Коваліва. – К.: Веселка, 1992. – С. 264 -270. – (Шк. б-ка).

Маланюк Є. Твори // Живиця: Хрестоматія укр. літ. XX ст.: У 2 кн. – Кн. 2 / За ред. М. Конончука; Упоряд. М. Конончук та ін. – К.: Твім інтер, 1998. – С. 212-221.

Маланюк Є. Твори // Золотий гомін. Українська література: Хрестоматія для 11 класу середньої школи / Упоряд. О.С. Непорожній. – К.: Освіта, 1997. – С. 91-105.

Маланюк Є. Твори // Українська література: Хрестоматія для 11 класу серед. навч. закладів / Упоряд. Р. Мовчан, Ю. Ковалів. – Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 1999. – С. 399-405.

Маланюк Є. Твори // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. /Упоряд.: Т. Харахоріна, Т. Ткачук, В. Адаменко. – Донецьк: ВКФ"БАО", 1999. – С.166-172.

Маланюк Є. Твори // Українська література. Стислий виклад змісту всіх творів на новою шкільною програмою. 10-11 класи /Автори-упорядники Ю. Башкірова та ін. – Харків: Веста: Ранок, 2007. – С.271-275. – (Дайджест).

Маланюк Є. Твори // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 3-х кн. – Кн. 2. – К.: Рось, 1994. – С. 158-170.

Маланюк Є. Твори // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. у 4-х кн. – Кн. 2. – К.: Аконт, 2001.– С. 420-433.

Маланюк Є. «Чорні вірші»: Поезії // Літературна Україна. – 1996. – № 12. – С. 3.

Маланюк Є. Шевченко: Вірш // Український декламатор: Збірка віршів для укр. молоді / Упоряд. Н., О. Зінкевичі; Передм. Р.Семківа. – К.: Смолоскип, 2006. – С. 218.

Маланюк Є., Андрусак М. Гетьман Іван Мазепа як культурний діяч. – К.: Обереги, 1991. – 48 с.

Про життя і творчість

Астаф'єв А. Художня історіософія: від Миколи Костомарова до Євгена Маланюка // Слово і час. – 1997. – №2. – С. 6.

Базилевський В. Римлянин з Архангорода: Євген Маланюк: фізіотерапія батоном і металом // Сучасність. – 1997.– №1. – С.120.

Барабаш Ю. Під знаком «Кривавого лихоліття»: Є.Маланюк і М.Гумільов: схоже у несхожому //Сучасність. – 1997. – №5. – С. 106.

Барабаш Ю. Український Єремія: Євген Маланюк. // Слово і час. – 1997. – №1. – С. 15-24.

Бернадська Н.І. Євген Маланюк. Основні віхи життя і творчості. "Біографія", "Шевченко" // Н.І. Бернадська Українська література XX століття: Довідник. – К.: Знання-Прес, 2007. – С. 105-109.

Братунь Р. Повернення майстра (Скорочено): Про Є. Маланюка // Золотий гомін. Українська література: Хрестоматія для 11 кл. серед. школи / Упоряд. О. Непорожній. – К.: Освіта, 1997. – С. 88-91.

Войчишин Ю. Євген Маланюк у літературознавстві української діаспори //Розбудова держави. – 1997. – №7-8.– С. 121.

Войчишин Ю. «Поет абстрактів і контрастів» : Євген Маланюк. // Дивослово. – 2000. – № 10. – С. 49-52.

Войчишин Ю. «...Ярий крик і біль тужавий» : Поетична особистість Євгена Маланюка. - К.: Либідь, 1993. – 160с.: іл.

Гирченко Л. Сын «Степной Эллады»: К 100-летию со дня рождения Евгения Маланюка // Рабочая газета. – 1997. - 20 января. – С. 4.

XX сторіччя української поезії: Євген Маланюк (1897 – 1968) // Вітчизна. – 2003. – № 11-12. – С. 122-136.

Дзюб О. Маланюк спростовує легенду //Київ.–1993. – № 9. – С. 101.

Дзюба І. Поезія вигнання: Євген Маланюк // Прапор. – 1990. – № 1. – С. 131-136.

Дорошевич Д. Коментар до перекладацької праці Є. Маланюка // Березіль. – 1992. – № 11-12. – С. 173-175.

Ільницький М. Степове прокляття України і історіософія поезії Євгена Маланюка // Українська мова і література в школі. – 1993. – №7. – С. 3 -10.

Качкан В.А. На ґрунті філософського стоїцизму (из малознаного про Євгена Маланюка) // В.А. Качкан Українське народознавство в іменах: У 2 ч. Ч. 2: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1995. – С. 233-239.

Ковалів Ю. Естетична концепція «філософії чину»: До 100-річчя Євгена Маланюка // Вітчизна. –1997. – № 1-2. – С. 143-146.

Ковалів Ю. Не бронзою єдиною: До 110-річчя від дня народження Є. Маланюка // Літературна Україна. – 2007. – 8 березня. – С. 1, 4.

Ковбасенко Ю.І. Маланюк Євген // Гроно нездоланих співців: Літ. портр. Укр. письменників ХХ ст., твори яких увійшли до оновлених шкіл. програм: Навч. посібник для вчителів та учнів ст. кл. серед. шкіл. / Упоряд. В.І. Кузьменко. – К.: Укр.письменник, 1997. – С. 148-159.

Конончук М. Маланюк Євген // Живиця: Хрестоматія укр. літ. ХХ ст.: У 2 кн. – Кн. 2 / За ред. М. Конончука; Упоряд. М. Конончук та ін. – К.: Твім інтер, 1998. – С. 207-211.

Кухар О. Проблема митця й мистецтва в естетиці й поезії Євгена Маланюка // Дивослово. – 2002. – № 2. – С. 14-17.

Куценко Л. Бо влада це – серце: До історії збірки Є. Маланюка «Влада» // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 143.

Куценко Л. Володимир Сосюра і Євген Маланюк: історія творчого діалогу // Дивослово - 2007. – №1. – С. 49-53.

Куценко Л. «Казка, що так не музикально й боляче обірвалась...»: Сторінка життя Євгена Маланюка // Дивослово. – 1994. – №5-6. – С. 6-9.

Куценко Л. Літературний дебют Євгена Маланюка // Дивослово. – 1997. – №7. – С. 8.

Куценко Л. Ой та й лютий же місяць лютий! : Історія одного автопророцтва Євгена Маланюка //Дивослово.–1997. – №1. – С. 7.

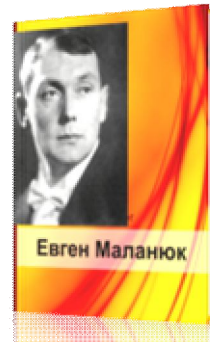
Куценко Л. « Перший поважний «роман»... і юнацька лірика Євгена Маланюка // Дивослово. – 2000. – №12. – С. 11-13.

Куценко Л. Співець степової Еллади: Євген Маланюк // Дзвін. – 1991. – №7. – С. 138-141.

Куценко Л. «Я свідомий гріха, що беру на себе» : Євген Маланюк «Земна Мадонна» // Дивослово.– 1996. – №4. – С. 15-16.

Куценко Л. «Як забути очей аравійські ерна...»: Любовна лірика Євгена Маланюка // Дивослово. – 2000. – №6. – С. 4-7.

Лавриненко Ю. Євген Маланюк // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. У 3-х книгах. – Кн. 2. – К.: Рось, 1994. – С. 147-158.



Лисенко Н. ...І яркий дух // Вітчизна.–1992. - №5-6.–С. 157-165.

Лисенко Н. Пам'ятаєте? Клавіакорди...: До 100-річчя з дня народження Є. Маланюка // КіноТеатр. – 1997. – №1. – С. 59-60.

Лисенко Н. Промінець наукового світла // Березіль. – 1992. – № 11-12. – С. 147-149.

Лисенко Н. «Світла й не «юнацька» книга моя»: До 70-річчя видання книжки Є.Маланюка «Гербарій» // Слово і час. – 1997. – №2. – С. 10.

Маланюк Б. Спогади про батька // Дивослово. – 1997. – № 1. – С. 11.

Маланюк Євген // Далекі зірниці: Українська література першої половини ХХ ст.: Навч. посібник / Упоряд. В.І.Шкляр, П.П.Орленко. - К.: Грамота, 2001. - С. 191-193. - (Шкільна б-ка).

Маланюк Євген // Енциклопедія українознавства. Т 4: Кру-Міс. – К.: Глобус, 1996. – С. 1445.

Маланюк Євген Филімонович (1897 – 1968) – поет // Українська культура. – 2000. – №7-8. – С. 32.

Маланюк Євген // М.М. Ільницький Західноукраїнська і емігрантська поезія 20-30-х років. – К.: Т-во "Знання України", 1992. – С. 34-39.

Маланюк Євген // Історія укр. літератури. ХХ ст. У 2 кн. – Кн 1: 1910-1930-ті роки: навч. посібник / За ред. В.Г. Дончика. – К.: Либідь, 1993. – С. 345-355.

Маланюк Євген // Новий довідник: Українська мова та література. – К.: ТОВ "Казка", 2005. – С. 763-766.

Маланюк Євген // Україна: Для дітей серед. шк. віку / Авт.-упоряд. В.М. Складенко. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 374.

Маланюк Євген // УСЕ Універсальний Словник-Енциклопедія. – К.: «Тека», 2006. – С. 761.

Маланюк Євген // Усі українські письменники / Упоряд. Ю.І.Хізова, В.В.Щоголева. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 255.

Маланюк Євген // Усі українські поети / Упоряд. Ю.І. Хізова, В.В. Щоголева. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С.150-155.

Маланюк Євген // Усі цитати до творів з української літератури. 5-12 класи /Укладач Н.В. Курганова. – Харків: Торсінг плюс, 2006. – С. 317-322.

Мельничук Г. «Стилет 1 стилос»: Євген Маланюк / Г. Мельничук // 1000 незабутніх імен України. – К.: Школа, 2005. – С. 260-263 – (Серія «1000»).

Миронець М. «Долю свою складаю в ваші долоні»: Листи Євгена Маланюка до Юрія Дарагана // Розбудова держави. – 1997. – № 6. – С. 46.

Неврлий М. Муза болю, сумління і гнєву: Євген Маланюк // Літературна панорама. 1990: Збірник. Вип. 5 / Упоряд. С.Гречанюк. – К.: Дніпро, 1990. – С. 170-180.

Неврлий М. «Як обернуть рабів в буйтури?»: Протиборство Візантії і Риму в поезії Є.Маланюка // Слово і час. – 1997. - №1. – С. 25-31.

Образ України в творчості Є. Маланюка // С.В. Задорожна, Н.І. Бернадська Українська література (запитання і відповіді). – К.: Феміна, 1996. – С. 120-121.

Панченко В. Поетом зробило потрясіння: Євген Маланюк // Київ. – 1998. – № 3-4. – С. 155.

П'ятаченко С. Ідея соборності України в поезії Олександра Олеся і Євгена Маланюка // Дивослово. –2005. – № 7.–С. 52-55.

Романенчук Б. Євген Маланюк – «кривавих шляхів апостол». // Дивослово. – 1997. – № 2. – С. 10-12.

Сивокінь Г. Авторська ментальність і біографія у творчості Є.Маланюка // Дивослово. – 1994. – № 8. – С. 25-30.

Сивокінь Г. Євген Маланюк: творчість і національність // Дивослово. – 1997. - № 1. – С. 4.

Череватенко Л. Епоха йде молитви і вогня...: Євген Маланюк // Дніпро. – 1990. – № 3. – С. 85-87.

Шелест В. Буремна поезія Є. Маланюка // Березіль. – 1992. – № 9-10. – С. 187-191.

Інтернет-ресурси

parta.com.ua/Osvita/Perekazi/Biografiu/ - Біографія Євгена Маланюка, перекази і твори письменника.

uk.wikipedia.org/wiki/Маланюк_Євген_Филимонович — Вікіпедія.

br.com.ua/referats/Biography/12973.htm - Біографія Є. Маланюка.

ukrlitzno.com.ua/yevgen-malanyuk...biografiya/ - Євген Маланюк (1879 – 1968). Біографія.

poetryclub.com.ua/metr.php... - Маланюк Євген: Біографія, вірші, поезія. Клуб поезії.

ukrlit.vn.ua/biography/malanuk.html - Біографія Є.Маланюка. Нові скорочені твори.

osvita.ua/vnz/reports/biograf/23739 - Біографія Є. Маланюка.

ukrlib.com.ua/Biografiu/printout.php... - Біографія Євгена Маланюка в електронному вигляді.

velib.com/biography/malanjuk_evgenij - Маланюк Євген Васильович - біографія і перелік творів

ebk.net.ua/Book/synopsis/biografii/part1... - Євген Маланюк - біографія, життєписи, творчість.

Зміст

Біографія Євгена Маланюка.....	3
Твори Є. Маланюка.....	6
Про життя і творчість.....	8
Інтернет-ресурси.....	13

